

Elektroniskā dokumenta parakstīšanas laiks ir laika zīmoga pievienošanas datums un laiks.

Saldus novada Brocēnu bibliotēka

Pārskats par Brocēnu bibliotēkas darbu 2024. gadā

Sagatavots Saldus novada Brocēnu bibliotēkā, 31.01.2025.

Saturs

Kopsavilkums	3
1. Vispārīgais bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums	3
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls	4
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	5
6. Krājums	8
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	10
8. Novadpētniecība	14
9. Projekti	15
10. Publicitāte	15
11. Sadarbības tīkla raksturojums	16
12. Pielikums	17

Kopsavilkums

- Brocēnu bibliotēkas darba prioritāte ir pakalpojumu attīstīšana, uzlabošana un pielāgošana lietotāju vajadzībām. Vairāk par to lasīt 5.-7.lpp.
- Nozīmīgākie pasākumi 2024. gadā. Vairāk par to lasīt 6.lpp.
- Veiksmīgākie pasākumi bērniem. Vairāk par to lasīt 14. lpp.
- Problēma - bibliotēkā vides pieejamība nav nodrošināta. Par akreditācijas ieteikumiem, jaunām telpām un materiālo nodrošinājumu lasīt 3., 4.lpp.

1. Vispārīgais bibliotēkas raksturojums

Brocēnu bibliotēka – Saldus novada pašvaldības Saldus novada bibliotēkas struktūrvienība. Brocēnu bibliotēka ir arī kultūras un informācijas iestāde un aktīvi atbalsta bibliotēkas Saldus novadā. Brocēnu bibliotēkas mērķis – kvalitatīvu un mūsdienu prasībām atbilstošu pakalpojumu sniegšana ekvivalenti kopienas vajadzībām.

Notikušas nodarbības lasītāju klubā. Sekmīgi organizēta Bērnu/jauniešu žūrija. Notiek mērķtiecīgs darbs ar bērniem dažādās vecuma grupās – no bērnudārza audzēkņiem līdz vidusskolas skolēniem.

Visām lasītāju grupām traucē, ka bibliotēka ir otrajā stāvā un vides pieejamība nav nodrošināta. 2021. gada akreditācijas komisijas ieteikumos ir: *“Realizēt projektu par bibliotēkas pārcelšanu uz jaunām, mūsdienīgām telpām, nodrošinot vides pieejamību un daudzveidīgus bibliotekāros pakalpojumus ikvienam Brocēnu iedzīvotājam.”*

Bibliotēkas statistikas rādītāji ir saglabājušies iepriekšējā gada robežās ar nelielu pieaugumu. Brocēnu bibliotēka lietotājiem iespieddarbus izsniedz uz vienu mēnesi, iepriekš izsniedza uz divām nedēļām. Rādītājus ietekmē arī tas, ka bibliotēka atrodas otrajā stāvā, tādēļ atsevišķiem lasītājiem grāmatas bibliotēka piegādā mājā un tika uzstādīts grāmatu pakomāts.

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Brocēnu bibliotēkas finanšu līdzekļus veido Saldus novada pašvaldības piešķirtie budžeta līdzekļi. 2024. gadā piešķirtais finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu. Budžeta plānošanas procesā katru gadu tiek lūgts palielināt finansējumu grāmatu iegādei, jo grāmatu cenas ir augušas.

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	41052	51801	55450
Darbinieku atalgojums (bruto)	23201	40315	45227
Krājuma komplektēšana	6296	7195	7796

Krājuma komplektēšanai finansiālais nodrošinājums ir audzis, krājums pārskata periodā papildināts ar 488 iespieddarbu eksemplāriem, kas ir par 15 eksemplāriem vairāk nekā iepriekšējā gadā. Neskatoties uz finansējuma palielināšanu, 2024. gadā iespieddarbu papildināšana ir nedaudz kāpusi, sakarā ar augstajām grāmatu cenām.

Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums/izdevumi 2024. gadā palielinājies no 51801 EUR iepriekšējā gadā līdz 55450 EUR. Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir palielinājies, galvenokārt, uz atalgojuma palielinājuma rēķina. Tas tika palielināts 2024.gada sākumā. Palielināts arī finansējums grāmatu iegādei un preses izdevumiem.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums apmierinošs, ir finansējums grāmatām un žurnāliem. Vienam darbiniekam ir nomainīts biroja krēsls uz ergonomiska tipa biroja krēslu. Nākotnē ir paredzēts nomainīt pārējiem darbiniekiem biroja krēslus. Bibliotēkā, abonementa daļā, ir 2019. gadā iegādāta datortehnika, kura ir sliktā tehniskā stāvoklī un ietekmē darba kvalitāti apkalpošanas nodaļā. Uz nākamo gadu datortehnika ir pieprasīta budžetā.

Izvērtējot materiālo un tehnisko stāvokli darbā ar bērniem un jauniešiem var teikt, ka jauno grāmatu piedāvājums ir plašs un daudzpusīgs. 2024. gadā bibliotēka ir daļēji atjaunojusi galda un izzinošo spēļu krājumu.

Sakarā ar lielo inflāciju valstī, būtu nepieciešami vairāk līdzekļu pasākumu organizēšanai un autoratlīdzībām.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

4. Personāls

Brocēnu bibliotēkā 2024. gadā 3 bibliotekārie darbinieki strādā pilnu darba nedēļu. Diviem darbiniekiem ir speciālā augstākā izglītība, viens darbinieks ar pedagoģisko augstāko izglītību un ar 240 stundu kursiem specialitātē.

2024. gadā klātienē bija iespēja apmeklēt Saldus novada bibliotēkas organizētos seminārus. Bibliotēkas divi darbinieki (vadītāja Inese Kunkule un bibliotekāre Inese Sadauska) piedalījās Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru lasītprasmes forumā Siguldā (7 stundas), apguvām Kiberdrošības un datu aizsardzības apmācību kursu, platformā Zoom noklausījāmies semināru bibliotekāriem, kuri strādā ar bērnu auditoriju "Vecāku iesaiste bērnu lasītprīekā veicināšanā." Bibliotēkas vadītāja apguva divu dienu pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmu 16 stundu apjomā "Lasīšanas veicināšanas kompetence un kultūra izglītības iestādēs", kuri norisinājās Latvijas Nacionālajā bibliotēkā un tika īstenoti ar Izglītības un zinātnes ministrijas un Valsts izglītības satura centra atbalstu.

Sadarbībā ar Saldus novada pašvaldības Izglītības pārvaldes tehnoloģiju un mūžizglības speciālisti Irēnu Birgersoni tika īstenota pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programma "Mākslīgā intelekta izmantošanas iespējas ikdienas darba plānošanā un organizēšanā" (4 stundas). Noslēgumā 16 dalībniekiem tika izsniegtas apliecības (skat. pielikumu Nr.1).

Brocēnu bibliotēkas darbinieki kopā ar Brocēnu Lasītāju klubu 2024. gadā ir organizējuši veiksmīgus un izglītojošus pieredzes apmaiņas braucienus uz Jaunpils pagasta bibliotēku, Miezītes bibliotēku, Sabiles bibliotēku un Sabiles bērnu bibliotēku (skat. pielikumā Nr. 2). Piedalījāmies arī Saldus novada bibliotēkas rīkotajā pieredzes apmaiņas braucienā uz Ulbrokas un Ikšķiles bibliotēkām. Pieredzes apmaiņā Brocēnu bibliotēkā ieradās kolēģi no Miezītes, Pārlielupes un

Olaines bibliotēkām. Profesionālās sarunās apspriedām pasākumu organizēšanu, lasītveicināšanu bērniem un jauniešiem, kā arī jaunākās aktualitātes bibliotēku darbā (skat. pielikumu Nr.3).

Bibliotēkas vadītājam ir izteikta pateicība par CITĀDAS stundas sniegto pieredzi Saldus novada pedagogu konferencē “Esi savas dzīves līderis”, kura norisinājās Brocēnu vidusskolā 2024. gada 22. oktobrī.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Brocēnu pilsētas iedzīvotājus apkalpo 1 publiskā un 1 skolas bibliotēka. Iedzīvotāju skaits pilsētā ar katru gadu mainās. 2024. gadā iedzīvotāju skaits ir samazinājies par pieciem iedzīvotājiem. Brocēnu bibliotēka nodrošina iedzīvotāju, vidusskolas audzēkņu, divu PII audzēkņu un citu lietotāju apkalpošanu, realizējot pamatpakalpojumus – brīvpieejas grāmatu un citu materiālu krājumu, periodikas pieejamību, bezmaksas informācijas pakalpojumu izmantošanu, SBA izmantošanu, dažādu lasīšanas veicināšanas pasākumu pieejamību. Bibliotēka apmeklētājiem atvērta 42 stundas nedēļā.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	615	783	836	+27%; +7%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	269	338	380	+26%; +12%
Bibliotēkas apmeklējums	17237	17060	17187	-1%; +1%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	11533	12149	12530	+5%; +3%
Virtuālais apmeklējums		2799	2599	-7%
Izsniegums kopā	25621	26289	26285	+3%; ±0%
<i>t. sk. monogrāfiskie izdevumi</i>	21961	20523	20891	-7%; +2%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	3660	5766	5394	+56%; -6%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	12950	12259	12172	-5%; - 1%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	19	25	26	+32%; +4%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	40	51	59	+28%; +16%
Iedzīvotāju skaits	3191	3192	3187	±0%; ±0%

* PMLP dati uz 2025. gada 1. janvāri

2024. gadā Brocēnu bibliotēka centās bibliotēkas apmeklējumu saviem lietotājiem padarīt saturīgu un līdzās grāmatu lasīšanai piedāvāt papildu piedāvājumus – izstādes, tikšanās, viktorīnas, konsultācijas u. c.

Ar 2024. gada 5. jūniju Brocēnu pilsētas centrā Brocēnu bibliotēkas lietotājiem ir pieejama pašapkalpošanās iekārta (Bibliomāts) pasūtīto izdevumu saņemšanai un nodošanai 24 stundas diennaktī. Brocēnu bibliotēkas lietotāji izmantojuši iespēju gan saņemt, gan nodot grāmatas Grāmatu pakomātā ārpus bibliotēkas telpām. Pakomāta dotās iespējas lietotāji izmanto ne tikai

izdevumu saņemšanai, bet arī nododot grāmatas, kuras ir izsniegtas bibliotēkā. Tas atvieglo vecākās paaudzes lasītājiem grāmatu nodošanu, kā arī nodrošina ērtāku iespieddarbu saņemšanu un nodošanu sev izdevīgā laikā. Iekārtu izmanto gan cilvēki ar kustību traucējumiem, gan seniori, gan studenti un strādājošie ārpus bibliotēkas darba laika. Septiņos mēnešos Grāmatu pakomātu ir izmantojuši 172 lietotāji 226 reizes. Visplašākais lietojums vērojams jūlija mēnesī (31 lietotāji 48 reizes) un septembrī (43 lietotāji 48 reizes).

2024. gadā bibliotēkā reģistrēti 836 lietotāji, palielinājums par 7%, palielinājies par 12% bērnu lietotāju skaits. Apmeklējumu kopskaits – 17187, apmeklējums palielinājies par 1%, izsniegumu skaits – 26285 eksemplāri, kas ir palicis iepriekšējā gada apjomā. Bibliotēkā gada laikā izveidotas 98 literāras izstādes un 12 dažādas izstādes slēgtajā vitrīnā, 3 novadpētniecības izstādes ārpus bibliotēkas telpām.

2024. gadā turpinājām sadarbīties ar PII iestādēm un piegādājam grāmatas visām 12 bērnu dārzu grupām. Nav izdevies pierēģistrēt visus bērnus bibliotēkā, jo vecāki nelabprāt nodod savu pirmsskolas bērnu personas datus (vecākus apmierina kārtība, ka bibliotēkas grāmatas kolektīvi tiek lietotas grupiņā – tās izsniegtas uz bērnu dārza grupu). Šāda uzskaitē statistikā neparāda visus lietotājus.

Brocēnu bibliotēku klātienē nav iespējams apmeklēt cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Arvien lielākas grūtības, bibliotēku apmeklējot, ir senioriem un māmiņām ar maziem bērniem. Lielākais šķērslis ir kāpnes gan ārpusē, gan iekštelpās. Bibliotēka atrodas otrā stāvā.

Lasītāju klubā, kura dalībnieki pandēmijas laikā apguva iemaņas pieslēgties zoom, turpina darboties: diskusijas par grāmatām, lekcijas par veselības tēmām u.c.

2024. gadā notikuši 16 tematiskie pasākumi pieaugušajiem un skolēniem, 5 diskusijas par dažādām tēmām un grāmatām lasītāju klubā, 6 nodarbības bērniem par Bērnu žūrijas grāmatām, 7 nodarbības pirmsskolas vecuma bērniem un skolēniem, 2 nodarbības pieaugušo auditorijai, 3 viktorīnas skolēniem.

Nozīmīgākie 2024. gada pasākumi:

- 2 dažādas nodarbības par Mākslīgo intelektu, krāpniecību, drošību interneta vidē un telefonkrāpniecību (nodarbības tapa sadarbībā ar Saldus novada pašvaldības Izglītības pārvaldes tehnoloģiju un mūžizglības speciālisti Irēnu Birgersoni)
- 9. aprīlī tikšanās ar rakstnieci Noru Ikstenu
- 5. jūnijā Grāmatu pakomāta atklāšana (skat. pielikumu Nr. 4)
- 11. septembrī dzejkoncerts kopā ar novadnieku, dzejnieku, komponistu un mūziķi Lauri Valteru (skat. pielikumu Nr. 5)
- 26. septembrī dzejas dienas pasākums ar aktieri, mūziķi Mārtiņu Upenieku
- 22. oktobrī Brocēnu bibliotēkas vadītāja Inese Kunkule vadīja nodarbību Saldus novada pedagogu konferences “Esi savas dzīves līderis” dalībniekiem.

Saldus novada pedagogu konference “Esi savas dzīves līderis” Brocēnu vidusskolā. Attēlā pa labi Brocēnu bibliotēkas vadītāja Inese Kunkule un Brocēnu vidusskolas latviešu valodas skolotāja Ļena Zvaigzne vada CITĀDO stundu. Kopā, caur spēli “Baltā Vilka cirks”, tika parādīts kā skolēniem iepazīt tuvāk grāmatu un literatūru.

Bibliotēkā tiek sniegtas konsultācijas par datoru un programmatūras lietošanu un sniedzam atbalstu, pielāgojoties mainīgajai videi IT jomā. Populārākās vajadzības 2024. gadā – pārskaitījumu veikšana internetbankā, dokumentu parakstīšana ar e-parakstu, jo ne visiem ir pieejams karšu lasītājs.

Bibliotēkas apmeklētājiem 2024.gadā pieejami jaunākie periodiskie izdevumi (avīzes, žurnāli) - 46 nosaukumi, uzziņu fonds, pieeja elektroniskajām datu bāzēm, pieejama informācija par tūrismu (kartes, tūrisma maršruti, ceļveži). Interneta izmantošana, datora izmantošana (darbs ar tekstu, attēlu, printēšana, skenēšana, ieraksts zibatmiņas kartē), materiālu kopēšana. Iedzīvotājiem tiek sniegtas individuālas konsultācijas gan e-dokumentu sagatavošanā, e-pasta lietošanā, informācijas meklēšanā internetā un datubāzēs, gan arī dokumentu printēšanā, skenēšanā, kopēšanā. Tā kā ir izteikta tendence samazināties iestāžu skaitam, kur cilvēki saņem pakalpojumus klātienē, tad ļoti izjūtam, ka cilvēki meklē palīdzību pie mums, lai sazinātos ar iestādēm neklātienē, nosūtīt dažādus dokumentus attālināti.

Brocēnu bibliotēka nav pieejama un nevar nodrošināt pakalpojumus personām ar īpašajām vajadzībām un funkcionāliem traucējumiem, jo bibliotēkas telpas atrodas otrajā stāvā. Piedāvājam grāmatu piegādi mājās - mazs pieprasījums, jo kaimiņi varot atnest.

Tabula “Autorizētie lietotāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	615	783	836	+27%; +7%
Autorizētie lietotāji kopā	163	185	207	+13%; +12%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	67	79	96	+18%; +22%

Brocēnu bibliotēka piedāvā lietotājiem lasīt autoru darbus elektroniski, bet diemžēl interese ir ļoti maza, bet skolēnus tas neinteresē. Lasītāji vairāk izvēlas papīra formāta grāmatu.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	59	116	118
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	41	41	41

Labā sadarbība ir starp Brocēnu un pārējām Saldus novada bibliotēkām, ja kāds izdevums nav bibliotēkas krājumā, tad tas tiek pasūtīts no tuvākās bibliotēkas.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

6. Krājums

Komplektēšanas prioritāte 2024. gadā – bērnu literatūra un latviešu oriģinālliteratūra. Galvenais dokumentu iegādes avots ir "Virja AK" un "Latvijas Grāmata" (izvēli nosaka piedāvātā cena), atlaižu periodā arī "Zvaigznes ABC" un "Jāņa Rozes" grāmatnīcās. Bibliotēkas krājuma papildināšana notiek atbilstoši bibliotēkas krājuma politikai. Krājums novērtēts, atlasīti novecojušie un maz pieprasītie dokumenti, notiek to izvērtēšana un norakstīšana.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	6296	7195	7795
<i>t. sk. grāmatām</i>	<i>4798</i>	<i>5500</i>	<i>5998</i>
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	<i>2188</i>	<i>2433</i>	<i>2384</i>
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	<i>1498</i>	<i>1695</i>	<i>1797</i>
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	1,97	2,25	2,45
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	7235	7913	8265

Pašvaldības finansējums krājumam 7795 EUR, grāmatām 5998 EUR, preses izdevumiem 1797 EUR. No citiem avotiem 2024. gadā krājums pieaudzis par 49 grāmatām.

Finansējums krājuma komplektēšanai ir apmierinošs. Kaut arī finansējums pieauga par 500 EUR, inflācijas dēļ, varējām krājumu papildināt tikai par 15 vienībām vairāk nekā iepriekšējā gadā. Grāmatas un periodiskie izdevumi ir kļuvuši dārgāki. Liels pieprasījums ir pēc tulkotās daiļliteratūras. Taču, pēdējos gados cieņā ir latviešu oriģinālliteratūra. Uzmanība tiek pievērsta arī

nozaru literatūrai. Lai uzturētu krājuma kvalitāti, bibliotēka cenšas iegādāties nozīmīgas grāmatas, kuru informācija nenoveco, bet ar katru gadu paliek vērtīgāka. Pasūtot žurnālus rūpīgāk izvērtējam lasītākos, pieprasītākos un tos no kuriem var arī atteikties. Periodikai finansējums ir palielinājies par 100 EUR.

Pārskata periodā nav veikta bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija).

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	1105	1160	1200
<i>t. sk. monogrāfiskie izdevumi</i>	539	540	516
<i>t. sk. latviešu oriģinālliteratūra</i>	212	183	195
<i>t. sk. bērniem</i>	251	265	251
Izslēgtie dokumenti	1222	1380	1407
Krājuma kopskaits	17801	17581	17374
Grāmatu krājuma apgrozība	1,48	1,39	1,43
Periodisko izdevumu apgrozība	1,22	2,07	1,97

No Brocēnu bibliotēkas fonda regulāri tiek izņemta un norakstīta novecojuši, nepieprasīti un nolietoti iespieddarbi. Norakstīto iespieddarbu, diemžēl, ir vairāk nekā jaunieguvumu. Grāmatu krājuma apgrozība ir nedaudz palielinājusies, savukārt periodikas apgrozība ir nedaudz mazāka.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2022	2023	2024
Letonika			
skatījumi	67	109	145
piekļuves sesiju skaits	52	84	101
News			
piekļuves sesiju skaits	203	105	200

Tiek izmantotas bibliotēkām abonētās datubāzes News laikrakstu bibliotēka un Letonika. 2024. gadā News datubāze un abonētā datubāze Letonika ir vairāk izmantota kā iepriekšējā gadā.

Bibliotēkā pārāk maz vietas izstādēm. Nepieciešamība pēc plašākām telpām pirmajā stāvā, kur būtu iespēja piemēroti izvietot krājumu, piedāvājot pakalpojumus, sākot ar jaunajām māmiņām ar bērnu ratiņiem līdz senioriem un ļaudīm ar funkcionāliem traucējumiem.

Datubāzes 2024. gadā tika popularizētas, izpildot dažādus pieprasījumus, uzziņas, īpaši skolēniem. Krājuma popularizēšanas nolūkos bibliotēkā daļa izstāžu tiek veltītas literātiem – jubilāriem, regulāri izlikta jaunumu izstādes, tematiskās literatūras izstādes, atklājot kādu krājuma daļu. Lasītāji labprāt izvēlas sev grāmatas no izstādēm. Tāpat bibliotēka bieži informē savus lasītājus par jaunumiem jauno grāmatu izstādē vai informējot sociālajos tīklos.

Brocēnu bibliotēka programmā “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” ir saņēmusi 47 iespieddarbu eksemplārus 462 EUR vērtībā. Saņemtajiem iespieddarbiem publicitātes nolūkos tika veidotas izstādes.

Rūpējoties par izdevumu pieejamību, apzinājām tos lietotājus, kuri nokavē grāmatu nodošanas termiņu – sūtījām īsziņas, e-atgādinājumus, kā arī sazinājāmies telefoniski. Lielākā daļa lasītāju grāmatas atdeva nekavējoties, bet ik gadu atrodas arī tādi, kas bibliotēkas atgādinājumus ignorē. Pārsvārā tie ir lietotāji, kuri mainījuši dzīvesvietu. Ir arī parādnieki, ar kuriem nav iespēju sazināties, jo norādīti neeksistējoši telefona numuri un e-pasta adreses. Ilgstošie parādnieki labprāt nodod neatgrieztos iespieddarbus Grāmatu pakomātā.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bibliotēkas darbā ar bērniem un jauniešiem 2024. gadā notika Lasīšanas veicināšanas programmas pasākumi. Pasākumi tika realizēti mērķtiecīgi un sistemātiski. Lasīšanas veicināšanas programmā ir iekļauti ne tikai Brocēnu vidusskolas skolēni, bet arī visas Brocēnu pilsētas pirmskolas izglītības iestāžu vecākās grupas. Bērniem un skolēniem organizējām lasīšanas popularizēšanas nodarbības, bibliotekārās stundas un Bērnu žūrijas aktivitātes.

Katru gadu ar bibliotēku nāk iepazīties Brocēnu vidusskolas pirmās klases (skolotājas Svetlana Tarasova un Daiga Staško). Tikšanās laikā iepazīnāmies ne tikai ar bibliotēku, bet arī kopīgi pārrunājām izlasīto par Bērnu žūrijas grāmatām, veicot dažādus uzdevumus.

Savukārt kopā ar Brocēnu vidusskolas 2.a, 2.b (skolotājas Eva Raboviča un Inga Zambergas), 3.a (Evita Bistere) un 4.b (Vineta Peka) klasēm iejutāmies ekspertu lomā veicot balsojumu "Bērnu un jauniešu žūrijā 2023". Pirms katrs skolēns veica balsojumu, pārrunājām un atcerējāmies izlasīto, izspēlējot "citātu spēli", kā arī pildījām dažādus uzdevumus par izlasītajām žūrijas grāmatām.

Attēlos – Bērnu un jauniešu žūrijas 2023 “Citātu spēle” un balsošanas eksperti no Brocēnu vidusskolas 2.a klases

Ar 5.a klasi (skolotāja Signe Logina) spēlējam literāro spēli “Baltā Vilka cirks”. Skolēni ne tikai ar lielu interesi spēlēja šo spēli, bet arī iepazīna latviešu literatūru bērniem. Spēles laikā sacerējām atskaņu pārus, noskaidrojām gudros latviešu tautas pasaku varoņus, skaitījām skaitāmpantus un atcerējāmies citus nozīmīgus faktus literatūrā.

*Attēlos – Brocēnu vidusskolas 5.a klase
izzina literatūru caur spēli “Baltā Vilka cirks”*

Brocēnu bibliotēkā ar viktorīnas "Iepazīsti grāmatu varoņus Margaritas Stārastes darbos" palīdzību meklējām atbildes ar Brocēnu vidusskolas 2.a klasi un skolotāju Evu Raboviču. Viktorīnas laikā noteicām ilustrācijas, kuras ir zīmējusi Margarita Stāraste, noskaidrojām rakstnieces populārāko grāmatu un tēlu, minējām mīklas, tekstā ievietojām trūkstošos vārdus, kā arī centāmies izlasīt ačgārnos vārdus.

***Attēlos – Brocēnu vidusskolas 2.a klase viktorīnā
“Iepazīsti grāmatu varoņus Margaritas Stārastes darbos”***

Organizējām jauniešu un senioru satikšanos, lai salīdzinātu izjūtas, lasot Ojāra Vācieša dzeju. Par dzejas nozīmību, par ticību vai neticību komunisma idejām, par Vācieša un Ziedoņa faniem utt. - aktīvā sarunā iesaistījās gan bijušās literatūras skolotājas, gan jaunieši, gan dzejas interesenti (skat. pielikumu Nr. 6).

2024. gada aprīlī Ēnu dienās Brocēnu bibliotēkā bibliotekāra darbu ēnoja Brocēnu vidusskolas 11. klases skolniece Sindija Bumbiere. No 19. februāra līdz 15. martam profesionālās izglītības iestādes mācību praksi veica Saldus tehnikuma izglītības programmas “Programmēšana” izglītojamā Viktorija Parfenova. Prakses laikā praktikante izveidoja datu bāzi, kura šobrīd sekmīgi darbojas un tiek pielietota bibliotēkas ikdienas darbā.

ZPD stundas ietvaros, Brocēnu vidusskolas 8.b (skolotāja Lēna Zvaigzne) un 8.a (skolotāja Svetlana Krūtaine) klases skolēni apmeklēja Brocēnu bibliotēku. Nodarbības laikā runājām kā pareizi izvēlēties informāciju Zinātniski pētnieciskam darbam, kā atrast un sakārtot informācijas avotus, kā arī pildījām praktiskus uzdevumus informācijas meklēšanā.

Brocēnu bibliotēku ir iecienījuši Saldus pamatskolas skolēni ar skolotāju Rasu Štromani. Skolēni nodarbību laikā minēja mīklas, lasīja grāmatu citātus, pārrunājām tēmu par vides tīrību un kārtību, veica uzdevumus par atkritumu šķirošanu, iepazīna Brocēnu bibliotēkā pieejamo grāmatu klāstu.

Atceroties Margaritu Stārasti un iepazīstot rakstnieces daiļradi, Brocēnu bibliotēka ar Saldus pamatskolas 2.a klases skolēniem kopīgi ielūkojās autore darbos. Minējām mīklas, atpazinām Margaritas Stārastes veidotās ilustrācijas, likām puzzle, tekstā ievietoām trūkstošos vārdus un lasījām ačgārnos vārdus. Nodarbības noslēgumā katrs skolēns uzrakstīja savu ideju, ko gribētu Brocēnu bibliotēkā piedzīvot. Skolēnu izdomātie variācijas tēli par Margaritas Stārastes Pintiķu ciema grāmatā neiekļautajiem varoņiem (Planētiķis, Svilpītis, Spīdīgā, Ledainītis un Ledainīte, Traktoriņš, Miglainīte, Trušuks, Susuriņa, Zariņš, Stariņš, Labrencis, Čabulis) bija apskatāmi izstādē Brocēnu bibliotēkā (skat. pielikumu Nr. 7).

Ziemassvētku noskaņās, kopā ar Saldus pamatskolas skolēniem radoši darbojāmies. Zini vai mini viktorīnā "Vai Tu pazīsti Ziemassvētkus?" minējām un domājām pareizās atbildes, kā arī noslēgumā izgatavojām 3D dekorus svētkiem.

Skolēnu brīvdienās skolēniem un bērniem Brocēnu bibliotēka piedāvāja jautras un aktīvas nodarbības. Minējām, kas paslēpies burciņā, pildījām uzdevumus, spēlējām grāmatu Jengu, krāsojām Lieldienu zaķi, likām no sabirušiem burtiem vārdus, kā arī meklējām slēdzenei īsto

atslēgu. Kopā smējāties, lecām, prātojām, pārvarējām šķēršļus un priecājāties par iegūto pārsteigumu (skat. pielikumu Nr. 8).

Brocēnu bibliotēka katru gadu aicina bērnus, jauniešus un ģimenes iesaistīties lasīšanas maratonos un stafetēs. Mūsu čaklākā lasītāja Tince Bendrate šajā vasarā piedalījās gan Zvaigznes ABC rīkotajā Lasīšanas stafetē bērniem, gan Izdevniecības “Latvijas mediji” rīkotajā lasīšanas maratonā “Grāmatons 2024”. Tince par veiksmīgu dalību lasīšanas maratonā “Grāmatons 2024” vecuma kategorijā 11+ ieguva balvu.

Attēlos – Brocēnu bibliotēkas čaklākā lasītāja Tince Bendrate lasīšanas maratona “Grāmatons 2024” apbalvošanas pasākumā (foto: Karīna Miezāja)

PII “Mūsmājas” grupiņa “Ziediņi” regulāri viesojas Brocēnu bibliotēkā. Grāmatu mīļi iepazīst un izvēlas sev līdz ņemšanai grāmatas. Katrai apmeklējuma reizei ir izvēlēta tēma. Savukārt pirmo reizi Brocēnu bibliotēku apmeklēja PII “Mūsmājas” mazākā grupiņa “Zīļuki”. Apmeklējuma laikā bērni ar lielu aizrautību un interesi apskatīja sev interesējošās grāmatas, kā arī katrs pats izvēlējās grāmatiņas kopā lasīšanai grupiņā.

Brocēnu PII “Varavīksne” grupiņa “Bitītes” ielūkojās Brocēnu bibliotēkas grāmatu plauktos. Bērni noklausījās jautrus dzejoļiņus, palīdzēja sunītim, pērtiķēnam, aitiņai, zilonēnam un lācītim kļūt atkal veseliem, uzlīmējot plāsteri grāmatā. Apmeklējuma laikā bērni ar lielu ziņkāri pētīja bibliotēkā pieejamās grāmatiņas. Brocēnu bibliotēkas grāmatās draudzību meklēja Brocēnu PII “Varavīksne” mazie “Pīlēni”. Bērni to atrada dinozauru pasaulē, Trollīšu zemē, meža un dzīvnieku valstībā, kā arī citās grāmatās.

Attēlos – grupiņa “Pīlēni” meklē draudzību bibliotēkas grāmatās un “Bitītes” ielūkojas grāmatu plauktos

9.aprīļa pēcpusdienā Brocēnu bibliotēkā viesojās tautā iecienītā un pasaulē atzītā latviešu rakstniece Nora Ikstena. Tikšanās reizē runājām par sabiedrību, šodienas dzīvi, attiecībām, iejūtību vienam pret otru un mīlestību. Autore mūs iepazīstināja ar savu daiļradi un jaunākajiem darbiem. Pasākuma laikā jaunieši dedzīgi un ieinteresēti ieklausījās rakstniecē, kā arī aktīvi diskutēja (skat. pielikumu Nr. 9).

26. septembrī, Brocēnu bibliotēkā, noslēdzot dzejas dienu mēnesi, apstājāties uz mirkli un baudījām Dzejas dienas pasākumu “Klusēšana un runāšana” kopā ar aktieri Mārtiņu Upenieku. Aktiera Mārtiņa Upenieka izpildījumā klausījāties ne tikai dažādu latviešu autoru dzeju, bet arī starp dzejas lasījumiem kvalitatīvu ģitārspēli. Pasākuma laikā ikkatrs varēja ieklausīties sevī, apkārtējos, uz mirkli apstāties no ikdienas steigas un gūt labas emocijas. Dzejas dienu pasākumu apmeklēja Brocēnu vidusskolas 10.-12. klašu skolēni, Brocēnu lasītāju klubs un citi interesenti (skat. pielikumu Nr. 10).

Bibliotēka aktīvi sadarbojas ar PII “Mūsmājas” un PII “Varavīksne” metodiķēm un audzinātājām. Bibliotēka veica grāmatu piegādi pirmsskolas izglītības iestādēm, kā arī šogad aktīvi PII grupiņas pašas nāk uz bibliotēku un izvēlas sev tīkamās grāmatas lasīšanai grupiņā. Bērni līdz paņemtās grāmatas izmantoja nodarbībās, kā arī audzinātājas šīs grāmatas lasīja bērniem pirms diendusas.

Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes bērniem:

No 17. janvāra līdz 29. janvārim Bērnu un jauniešu žūrijas 2023 aktivitātes.

8. februārī spēles “Baltā Vilka cirks” rīts Brocēnu bibliotēkā ar Brocēnu vidusskolas piekto klašu skolēniem.

7. februārī un 15. februārī viktorīna "Iepazīsti grāmatu varoņus Margaritas Stārastes darbos" kopā ar Brocēnu vidusskolas un Saldus pamatskolas skolēniem.

25. maijā latviešu valodas mācību stunda Brocēnu bibliotēkā (skat. pielikumu Nr. 11).

26. novembrī Brocēnu pirmsskolas izglītības iestāžu “Mūsmājas” un “Varavīksne” audzēkņu tikšanās ar rakstnieci Zani Zustu (skat. 11.nodaļu un pielikumu Nr.12).

3. decembrī Brocēnu vidusskolas skolēnu tikšanās ar rakstnieci Gunu Rozi – Tamuli (skat. 11.nodaļu un pielikumu Nr.13).

19. decembrī viktorīna “Vai Tu pazīsti Ziemassvētkus?” Saldus pamatskolas skolēniem (skat. pielikumu Nr. 14).

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība

Bibliotēkas galvenie virzieni novadpētniecības darbā saistīti ar Brocēnu pilsētas un Brocēnu lauku teritorijas vēstures, kultūrvēsturisko objektu izpēti, novadnieku apzināšanu, materiālu vākšanu, apkopošanu un popularizēšanu.

Lai nodotu vietējo kultūrvēsturisko mantojumu nākamajām paaudzēm, Brocēnu bibliotēka veic novadpētniecības materiālu apzināšanu, apkopošanu, saglabāšanu, veidojot tematiskas mapes, kas daudz tiek izmantotas skolēnu zinātniski pētniecisko darbu sagatavošanai, skolēniem projektu nedēļas

ietvaros pēc interesējošām tēmām, skolēniem sociālo zinību stundām. Novadpētniecības krājumos tiek uzkrāti dažāda veida materiāli: grāmatas, teksta izdevumi, attēli, fotogrāfijas. Novadpētniecības elektroniskajā katalogā iekļautas 39 tematiskās mapes. EK izveidoti jauni 22, rediģēti 119, importēti 60 ieraksti no laikraksta “Saldus Zeme” un citiem novadpētnieciska rakstura iespieddarbiem.

Tika meklēti, sagatavoti materiāli un sniegtas informācijas skolēniem un citiem interesentiem par Brocēnu pilsētu. Par dažādām novadpētniecības tēmām un personālijām tiek veidotas izstādes ārpus bibliotēkas.

2024. gadā Brocēnu bibliotēka aicināja piedalīties gan lielus, gan mazus fotoakcijā “Vasara Brocēnos”. Akcijas dalībniekiem rosinājām fotogrāfēt Brocēnu pilsētā un tās apkārtnē dabas skatus, notikumus, vietas un citus interesantus faktus. Fotoakcija ilga no 10. jūnija līdz 15. augustam (skat. pielikumu Nr. 15).

Novadpētniecības jomā bibliotēka sadarbojas gan ar iestādēm (Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejs, Blīdenes bibliotēka, Saldus novada bibliotēka, Brocēnu kultūras centrs), gan ar iedzīvotājiem kopumā, gan ar konkrētām privātpersonām (Zigmunds Zaļenko). Jāturpina novadpētniecības materiālu apkopošana, attīstot darbu pie novadpētniecības dokumentu vākšanas, sistematizēšanas.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

2024. gadā realizēts Bērnu/Jauniešu žūrijas projekts un sagatavots nākamā gada Bērnu/Jauniešu žūrijas projekts.

Izveidojusies laba sadarbība ar Brocēnu vidusskolas sākumskolas pedagogiem un pirmsskolas izglītības iestādēm “Mūsmājas” un “Varavīksne”. Grūti apmierināt lielo pieprasījumu pēc BŽ grāmatām ar nelielu grāmatu eksemplāru skaitu. Mazie lasītāji regulāri apmeklē bibliotēku, un katru BŽ eksemplāru cenšas izlasīt vairāk kā desmit bērni. Teicama sadarbība ar skolotājām Vinetu Peku, Evitu Bisteri, Daigu Staško, Evu Raboviču, Ingu Zambergu, Daci Nīmani, Svetlanu Tarasovu, Zaigu Serebrjakovu, Ļenu Zvaigzni, Zani Zuju, kuras BŽ grāmatas ietver mācību procesā. Brocēnos Bērnu žūrijā piedalās ap 150 skolēnu, bet arvien aktīvāk balsošanā sāk piedalīties pirmsskolas audzēkņi. Paldies par sadarbību PII grupu audzinātājiem.

10. Publicitāte

Pārskata periodā turpinājās darbs pie publicitātes veidošanas. Brocēnu bibliotēkas vārds ir izskanējis novada laikrakstā “Saldus Zeme”. Sociālajos tīklos Brocēnu Lasītāju klubam ir 447 sekotāji un 206 sekotāji Brocēnu bibliotēkai.

Brocēnu bibliotēka publicitāti veido tīmekļa vietnē Facebook. Bibliotēkas lietotājus un arī nelielotājus sasniedz informācija laikrakstā “Saldus Zeme” un internetā. Afišas par pasākumiem tiek izvietotas sociālajos tīklos, ziņojumu stendos, pārvaldē un kopā ar novadpētniecības izstādēm arī veido publicitāti.

Bibliotēkas tēla veidošana notiek arī ar tematiskām izstādēm, pasākumiem un vadītājas dalību citu rīkotajos pasākumos. Piemēram, nodarbības vadīšana Saldus novada pedagogu konferencē “Esi savas dzīves līderis”, kā arī atbalstot sadarbības partneru veidotos pasākumos (Brocēnu kultūras centrs, Latvijas skolēnu tehniskās modelēšanas sacensības “Tehniskās jaunrades svētki 2024” u.c.).

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Bibliotēkai ir izveidojusies laba sadarbība, rīkojot pasākumus, kā arī ikdienas darbā ar pirmsskolas izglītības iestādēm (PII), piedāvājot bērnu grāmatas 12 grupās divos bērnudārzos un organizējot to regulāru maiņu. Turpinās veiksmīga sadarbība bibliotēkai ar PII “Mūsmājas” BJC “Esmu mākslinieks” pulciņu un tā vadītāju Valentīnu Gašpuiti bērnu darbu izstāžu veidošanā. 2024. gadā bibliotēkas apmeklētāji varēja apskatīt astoņas mazo mākslinieku darbu izstādes.

Aktīvi sadarbojamies ar Brocēnu vidusskolu. Katru gadu sagatavojam gan ieteicamās literatūras sarakstu, gan Bērnu un jauniešu žūrijas piedāvājumu. Mācību stundu laikā arī piedāvājam vadīt citādākas un atraktīvākas mācību stundas, ko labprāt izmanto skolotāji.

Sadarbībā ar biedrību "Mantinieki" projekta "Stāstu laiks Brocēnos" ietvaros, kuru finansiāli atbalsta *Valsts kultūrkapitāla fonds*, 26. novembrī Brocēnu bibliotēkā viesojās rakstniece Zane Zusta. Ar rakstnieci tikās Brocēnu pirmsskolas izglītības iestādes "Mūsmājas" grupiņa "Ziediņi" un Brocēnu PII “Varavīksne” grupiņas "Skudriņas" bērni. Autore pasākuma laikā iepazīstināja ar sevi, pastāstīja bērniem par to, kā radās iemīļotā pūcīte Ucipuci. Tikšanās laikā rakstniece izstāstīja Ucipuci stāstu, kā arī pārrunāja, ko darīt, ja gadās nozaudēties. Nodarbības laikā bērni izspēlēja leļļu teātri, skatījās izglītojošo Ucipuci filmiņu, krāsoja un veidoja papīra Ucipuci lellīti. Pasākuma noslēgumā PII Mūsmājas grupiņa "Ziediņi" iepriecināja rakstnieci ar sagatavotu priekšnesumu un uzdāvināja pūcītei Ucipuci jaunu draugu - pašgatavotu rotaļlietu pūcīti.

Savukārt 3.decembrī ar biedrību "Mantinieki" projekta "Stāstu laiks Brocēnos" ietvaros (finansiāli atbalsta *Valsts kultūrkapitāla fonds*), Brocēnu bibliotēkā viesojās rakstniece Guna Roze - Tamule. Ar autori tikās Brocēnu vidusskolas 10. un 12. klases skolēni, Brocēnu lasītāju klubs. Rakstniece pasākuma laikā iepazīstināja ar saviem darbiem un nolasīja fragmentu no topošā antiutopiskā romāna. Klātesošajiem bija arī iespēja klausīties rakstnieces stāstījumā par grāmatas "No šūpuļa līdz zeltam" tapšanas gaitu un materiālu vākšanu. Liels paldies Intai Svažai par šo lielisko iespēju!

Brocēnu bibliotēkai ir laba sadarbība ar Brocēnu Kultūras centru. Bibliotēka savu pasākumu un lielāko izstāžu rīkošanai izmanto Brocēnu Kultūras centra piedāvātās telpas, jo bibliotēkai nav piemērotu telpu pasākumu un izstāžu organizēšanai. 2024. gadā mazajā zālē tika rīkoti 6 pasākumi un 3 izstādes.

Veiksmīga bija savstarpēja sadarbība ar Brocēnu pārvaldes vadību, sniedzot pakalpojumus un informējot iedzīvotājus par pārvaldes darbu. Pārvaldes vadītāja uzklausa bibliotēkas vajadzības un iespēju robežās atbalsta bibliotēkas aktivitātes un iniciatīvas savas kompetences un atbildības ietvaros.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

12. Pielikums

Pielikums Nr. 1

Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programma “Mākslīgā intelekta izmantošanas iespējas ikdienas darba plānošanā un organizēšanā” Brocēnu bibliotēkā (vada Saldus novada pašvaldības Izglītības pārvaldes tehnoloģiju un mūžizglības speciāliste Irēna Birgersone)

Miežūtes bibliotēka

Sabiles bibliotēka un Sabiles bērnu bibliotēka

Ulbrokas un Ikšķiles bibliotēkas

Viesi Brocēnu bibliotēkā

Viesi no Miezītes un Pārlielupes bibliotēkām

Kolēģi no Olaines

Grāmatu pakomāta atklāšana

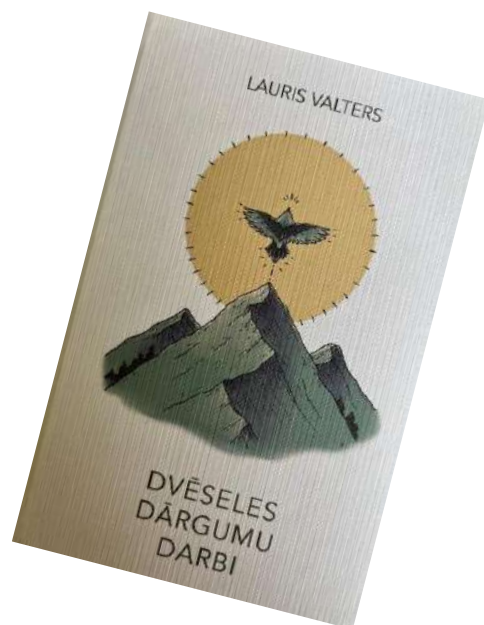

Grāmatu pakomāta atklāšanā piedalījās Brocēnu pilsētas un Cieceres pagasta apvienības pārvaldes vadītāja Karīna Ciesmane, Saldus novada bibliotēkas direktore Margarita Marcinkeviča, Brocēnu pilsētas un Cieceres pagasta apvienības pārvaldes vadītājas vietnieks Krišjānis Valters, Saldus novada pašvaldības priekšsēdētāja vietniece izglītības, sociālajā un kultūras jomā Inta Vanaga un citi interesenti

Pielikums Nr. 5

Tikšanās ar novadnieku, mūziķi, dzejnieku un komponistu Lauri Valteru

“Sargāsim Ojāra Vācieša dzeju un SI minora krājumu!” Šāds ir Kristiāna Priedīša, Elīzas Ipoļitovas un Simonas Valteres mērķis nosargāt un popularizēt šo Kultūras kanona vērtību.

Paldies par Brocēnu jauniešu atvērtību dialogam! Un O.Vācieša SI MINORS ir pelnījis jaunu izdevumu!

Brocēnu bibliotēka ar Saldus pamatskolas 2.a klases skolēniem kopīgi ielūkojas Margaritas Stārastes darbos

Saldus pamatskolas 2.a klases skolnieku izstāde “variācijas tēli par Margaritas Stārastes Pintīķu ciema grāmatā neiekļautajiem varoņiem”

Pielikums Nr. 8

Brīvlaiku aktivitātes

Tikšanās ar rakstnieci Noru Ikstenu

Dzejas dienas pasākums “Klusēšana un runāšana”

Dzejas dienu mēnesi noslēdzot...

Latviešu valodas mācību stunda Brocēnu bibliotēkā

Kad mācību gads jau straujiem soļiem tuvojas noslēgumam, ir īstais laiks arī apciemot bibliotēku un parunāt par lasīšanu, lasīšanas prieku, kā arī izpildīt kādu interesantu uzdevumu. Brocēnu bibliotēkā brīnišķīgu latviešu valodas stundu pavadīja Brocēnu vidusskolas 2.b klase un skolotāja Vineta Peka.

Tikšanās ar rakstnieci Zani Zustu

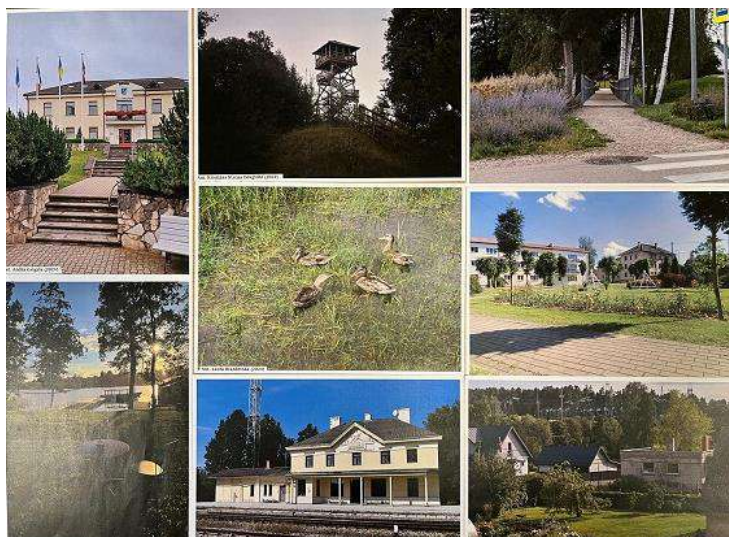
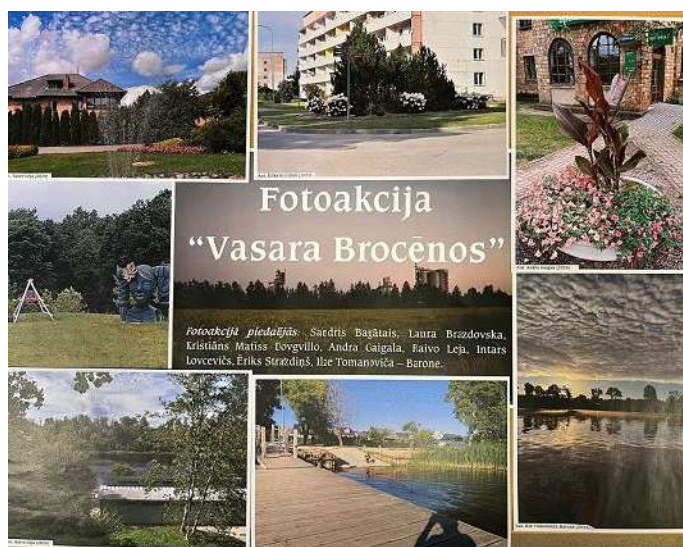
Tikšanās ar rakstnieci Gunu Rozi

Viktorīna “Vai Tu pazīsti Ziemassvētkus?”

Fotoakcija "Vasara Brocēnos"

Inese Kunkule

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.